

Samen voor de Kust

'Bescherm de Kust' verder in lokale werkgroepen

De duinen vormen een bijzonder landschap langs onze kust. De laatste jaren bestaat de dreiging meer en meer bebouwing in de kuststrook toe te laten. Het sterke protest daartegen mondde uit in het Kustpact. Duinbehoud gaat vanaf heden deze campagne 'Bescherm de Kust' doorzetten in het project 'Samen voor de Kust'.

Tekst: Piet Jonker
Beeld: Smit in Beeld

Duinbehoud is eenenveertig jaar jong. Er is al veel bereikt. Oorspronkelijk opgericht om de drinkwaterbedrijven in toom te houden.

Zij zijn anno nu goede beheerders geworden. Door Natuurnetwerk Nederland (de vroegere Ecologische Hoofdstructuur) en Natura2000 is er

een betere wettelijke bescherming. Ook zijn er nieuwe stukjes duin bijgekomen: het Spanjaardsduin, de Zandmotor, de nieuwe duinen bij Petten. De duinen mogen weer stuiven. Dat is pure winst.

Stikstof en recreatie

Maar ons werk is nog lang niet gedaan. De duinen zijn op papier goed beschermd, maar de neerslag van vervuilende gassen door verkeer, fabrieken, landbouwbedrijven en elektriciteitscentrales, de zogenaamde stikstofdepositie, is nog steeds veel te hoog. Overwoekering dreigt. Het PAS (Programma Aanpak Stikstof) is in de huidige vorm een poging om de kool en de geit te sparen. Hopelijk maken



Gewone zeehonden



de Europese rechters daar nu snel een einde aan: eerst zorgen dat we beneden de kritische depositiewaarde komen en pas daarna nieuwe emissies toestaan.

Ook de toenemende recreatiedruk vraagt om actie. De kust is altijd een grote trekpleister geweest. De meeste bezoekers gaan aan het einde van de dag weer naar huis, maar velen willen ook overnachten. Dat heeft geleid tot een groot aantal vakantieparken in de binnenduintrand: tentkamperen, caravans, huisjes. Maar de moderne bezoeker stelt steeds hogere eisen. Kamperen wordt *glamping*, ofwel *glamorous camping*. Maar liever nog een huisje op het strand met badkamer en keuken.

Terugtrekkende overheid

Projectontwikkelaars wilden maar wat graag aan de wensen van deze nieuwe recreanten voldoen. Dit nam een grote vlucht in een periode waarin het Rijk haar handen had afgetrokken van de ruimtelijke ordening, en de provincies nog niet inzagen dat zij de regie moesten gaan voeren. Gemeentebesturen waren geen partij voor de projectontwikkelaars, met hun teams van juristen, vriendschappelijke

relaties met wethouders en lonkende zakken geld. Dit leidde tot een enorme wildgroei aan plannen voor bebouwing aan de kust. Als daaraan was toegegeven, dan was Nederland België achterna gegaan. Daar is vrijwel de hele kust volgebouwd met appartementen. Niet voor niets komen steeds meer Belgen aan de Nederlandse kust vakantie houden: hier is nog ruimte, hier is de kust nog natuurlijk, hier vind je geen steenwoestijn.

Stevig protest leidt tot Kustpact

Gelukkig kwam er een sterke tegenbeweging op gang. Zes natuurorganisaties, waaronder Duinbehoud en Natuurmonumenten, organiseerden het verzet en maar liefst 107.000

Foto's: Boek 'Aan Zee' van Jan & Mart Smit

Speciaal voor dit artikel hebben vader en zoon Smit foto's uit het boek 'Aan Zee' ter beschikking gesteld. De foto's tonen de schoonheid van de Nederlandse kust en laten zien hoe belangrijk het is om dit prachtige landschap te beschermen voor de toekomst.
www.smitinbeeld.nl

Zonsopkomst strand

Help mee!

Duinbehoud trekt het project 'Samen voor de kust'. Bewoners en bezoekers van de kust kunnen hierin actief meedoen bij het beschermen van de waarden van de Nederlandse kust. Daarmee versterken we het netwerk van onze lokale belangenbehartigers, de duinconsulenten. Zij vormen een belangrijke schakel tussen de lokale bevolking en de landelijke organisatie: www.duinbehoud.nl/over-ons/consulenten/

Voor de gemeenten Bergen en Heemskerk hebben we sinds kort twee nieuwe sterke teams van duinconsulenten. Samen met lokale bewonersorganisaties, natuurorganisaties en andere belangengroepen vormen deze consulenten nieuwe werkgroepen. Duinbehoud ondersteunt deze werkgroepen. Dit willen we langs de hele kust gaan doen: 'Samen voor de Kust'. We zoeken daarvoor naar nieuwe consulenten en werkgroepleden langs de hele kust. De meeste urgentie ligt bij de Waddeneilanden, Zandvoort, de Amsterdamse Waterleidingduinen, Noordwijk, Goeree en Zeeuws Vlaanderen. Wilt u meehelpen, neem dan contact op via stichting@duinbehoud.nl of 071-5143917

door de natuurorganisaties.

In het pact zijn gemeenschappelijke waarden en kernkwaliteiten van de kust gedefinieerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om 'vrij zicht en groot-schaligheid', 'natuurlijkheid en dynamiek', maar ook om 'contrast tussen compacte bebouwingskernen en uitgestrekte onbebouwde gebieden'.

Rol Duinbehoud

Het is de bedoeling bovenstaande waarden te beschermen en te versterken. De provincies doen dit op hun niveau door afspraken te maken over plaatsen waar wel en niet gebouwd mag worden en dat te verankeren in de Verordening Ruimte. Op lokaal niveau moet hier ook aan gewerkt worden. Duinbehoud gaat de kust-beschermers die de campagne 'Bescherm de Kust' hebben gesteund, daarbij betrekken in het project 'Samen voor de kust'; bewoners,

bezoekers van de kust en lokale natuurorganisaties doen mee. Met dit project wil Duinbehoud ook inspelen op veranderingen in de manier waarop overheden met burgers omgaan. De nadruk komt meer te liggen op inbreng vooraf (participatie). De mogelijkheden om in een later stadium te procederen tegen de plannen worden beperkt. De duinconsulenten, onze lokale belangenbehartigers, spelen een belangrijke rol in het project. Zij vormen de schakel tussen de kustbewoners, plaatselijke belangenorganisaties en Duinbehoud.

Lokale werkgroepen

Rond de duinconsulenten komen werkgroepen, waar ook belangenorganisaties in vertegenwoordigd zullen zijn. Die werkgroepen zorgen voor inbreng in het gemeentelijke beleid. Bijvoorbeeld bij het tot stand komen



Kwelder vanuit de lucht

mensen hebben het protest 'Bescherm de Kust' actief ondersteund. De politiek heeft het signaal opgepikt. Er kwam een Kustpact dat de ongebrei-

delde groei moest indammen. Het is ondertekend door de bij de kust betrokken overheden, door branche-organisaties uit de recreatiesector en

Kinderen langs vloedlijn



Zeester in branding

van gemeentelijke natuurbeleidsplannen, omgevingsvisies en omgevingsplannen. De belangrijke verbindende factor in deze werkgroepen is de inzet voor het beschermen en versterken van de gemeenschappelijke waarden en kernkwaliteiten uit het kustpact. Het landelijk bureau en het bestuur van Duinbehoud blijven, samen met de partners van de voormalige campagne 'Bescherm de Kust', ervoor waken dat de afspraken uit het Kustpact op landelijk en provinciaal niveau worden nagekomen en worden verankerd in het beleid.

Werk aan de winkel

Kortom, er is nog veel te doen voor Duinbehoud. Naast het adviseren van de duinbeheerders komen we in actie om kustbewoners en lokale belangenorganisaties te betrekken bij de bescherming en versterking van het kustlandschap. Natuur en landschap zijn een zaak van lange adem. Er is geen reden om achterover te leunen. Ook voor Duinbehoud begint het leven bij veertig! We gaan toch allemaal meedoen? •

Piet Jonker is voorzitter van Stichting Duinbehoud